

65
КУЛЬТПРОП ЦК КП(б)Б
ПРАГРАМНА-МЭТАДЫЧНАЕ БЮРО

Зор
10907

МЭТАДЫЧНЫЯ ДА ПАМОЖНІКІ

ДЛЯ ПАРТАСЬВЕТЫ

№ 25 — ЛІСТАПАД 1931 г. — № 25

ВЫДАНЬНЕ ЦЭНТРАЛЬНАГА ДОМУ КАМАСЬВЕТЫ — М

Арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванье калгасаў.

М Э Т А Т Э М Ы:

1. Паказаць, што дасягненыні у справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі БССР зъявіліся вынікам правільнай генэральнай лініі партыі у барацьбе на два франты за сацыялістичную індустрыялізацыю краіны і калектывізацыю сельскай гаспадаркі.
2. Паказаць, што асноўнай цэнтральнай задачай далейшай паспяховай сацыялістычнай рэкан. с/г. зъяўляеца задача арганізацыйна-гаспад. умацаванье калгасаў
3. Мабілізаваць слухачоў на правядзеньне канкрэтных мерапрыемстваў па арганізацыйна-гаспадарчаму ўмацаванью калгасаў. (мясцовага калгасу).

ПЛЯН ПРАПРАЦОУКІ

1. Дасягненыні ў справе калектывізацыі сельскай спадаркі БССР.
2. Чым тлумачыцца недастатковая эфэктыўнасць калгасаў у ў парынаныні з тымі магчымасцямі і перавагамі, якія дае буйная каляктыўная гаспадарка (недастатковая ўраджайнасць, удойлівасць, нізкі выхад таварнай прадукцыі і інш.).
3. Задачы і канкрэтныя мерапрыемствы ла арганізацыйна-гаспадарчаму ўмацаванью калгасаў.
  - а) Барацьба са спажывецкімі тэндэнцыямі ў калгасах як выраз жэньнем уплыву клясавага ворага.

б) Разъмеркаванье ўраджаю і выкананье абавязкаў перад дзяржавай.

б) Абагуленыне сродкаў вытворчасці.

в) Арганізацыя працы ў калгасе (зьздельшчына. Вучот).

г) Спэцыялізацыя і падвышэнне таварнасці калгасаў.

д) Стварэнне калгасных кадраў.

е) Арганізацыйна-гаспадарчае умацаванье калгасаў, як адзіны шлях да узбуйнення калгасаў.

4. Памылкі дапушчаныя у практицы па арганізацыйна-гаспадарчаму умацаванню калгасаў.

5. Правы і „левы“ апартунізм аб арганіз.-гасп. умацаванні калгасаў і барацьба з ім як неабходная умова пасъяховага сацыяліст. будаўніцтва на вёсцы.

Агульна-мэтадчныя заўвагі

Разъбіраючы тэму „арганізацыйна-гаспадарчае умацаванье калгасаў“ неабходна па кожнаму асабнаму моманту абавязкове прыводзіць конкретныя факты з данага калгасу, калгасаў данага раёну.

Гутарку пачаць з абгаварэння тых дасягненняў, якія маюцца у справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі БССР. Калектывізаваны звыш 50 проц. бядняцка-серадняцкіх сялянскіх гаспадарак, 10.092 калгасаў з колькасцю гаспадарак каля 400.000; 57,4 проц. калектывізацыі ў раёнах МТС, 57,2 проц. і Ільнаводчых раёнах, 9 раёнаў суцэльнай калектывізацыі, пашырэнне плошчы пасеву, асабліва плошчы пасеваў тэхкультур—лён з 140.000 да 230.000; перавагі буйнай калектывізованай гаспадаркі над дробнай аднаасобнай гаспадаркай: абагуленага пасеву яравых на адну калгасную сям'ю прыходзіцца 4,04 га, а на аднаасобную толькі 2,43 га, на адну цягавую адзінку у калгасах прыходзіцца 4,5 га, у аднаасобнікаў толькі 2,3 га. На адну калгасную сям'ю прыходзіцца 0,4 га тэхкультур, на аднаасобную сям'ю толькі 0,2 га; спэциялізацыя калгасаў: звыш 1000 МТКФ з пагалоўем у іх 126.248; 1.600 СТКФ з пагалоўем у іх 71.000 дарослых съвінаматаў, 131 ПТКФ і 43 конегадоўчых таварных фэрм.

Машынізацыя сельскай гаспадаркі: 33 МТС, з колькасцю трактароў 1.135 і шмат іншых складаных машын.

Паказаць, што усе гэтыя перамогі зьяўліся вынікам правільнай генэральнай лініі партыі у барацьбе на два франты за сацыялістычную індустрыялізацыю краіны і калектывізацыю сельскай гаспадаркі.

Далей кіраўніку трэба падкрэсліць, што дасягнутыя посьпехі у калгасным руху зьяўляюцца толькі яшчэ першапачатковымі. У работе калгасаў не выкарыстаны поўнасцю тыя „магчымасці развязвіцца высока таварнай гаспадаркі, якія забясьпечваюцца

буйнай каляктыўнай гаспадаркай, умовамі савецкага ладу і той вялізарнай вытворчай дапамогі, якая аказваецца калгасам з боку пралетарскай дзяржавы", паказаць на такія ненормальныя зьяўшчы, як нізкая ураджайнасць, нізкая ўдойлівасць, зусім нізкі выхад таварных сывіней, вялікае аседанье таварнай прадукцыі унутры саміх калгасаў, шырока распаўсядженая спажвецкія настроі і вынікаючыя адсюль выпадкі рвацтва і г. д.

Ядгэтуль прывесьці да вываду:

Што асноўнай цэнтральнай задачай на [даным] этапе зьяўляецца задача організацыйна-гаспадарчага замацаваньня існуючых калгасаў.

Высьвятліць шкоднасць тых памылак, якія зроблены "былі" ў радзе раёнаў у тым напрамку, што замест арганізацыйна-гаспадарчага умацаваньня калгасаў у цэнтры увагі парторганізацый засталася пагоня за дутымі процантамі калектывізацыі. Раствумачыць СЭНС пастановы Лістападаўскага Пленума ЦК КП(б)Б у гэтай частцы, якая ставіць перад арганізацыйной задачу дабіцца вясной 1932 году ахопу 75 проц. сялянскіх гаспадараў і суцэльнай калектывізацыі да канца 1932 г. У пытаньнях аб тэмпах калектывізацыі і далейших задачах у калгасным руху кіравацца ука заньнямі ЦК Усे�КП(б), якія устанаўліваюць, што "мярылам завяршэння калектывізацыі таго ці іншага раёну, ці обласці, зьяўляецца не абавязковы ахоп усіх 100 проц. бядняцка-серадняцкіх гаспадараў, а уцягненне у калгасы ня менш 60—70 проц. сялянскіх гаспадараў, з ахопам ня менш 75—80 проц. пасеўных плошчаў сялянскіх гаспадараў".

БССР, якая адносіцца па харектару сельскай гаспадаркі да раёнаў спажвецкай паласы, павінна вызначыць сваю работу у галіне калгаснага руху, кіруючыся наступнымі паказаньнямі ЦК Усे�КП(б) "у астатніх раёнах СССР, у тым ліку і у раёнах спажвецкай паласы, ЦК пропануе весці работу па калектывізацыі з такім разьлікам, каб у асноўным скончыць калектывізацыю у 1932-33 г. ЦК асабліва папярэджвае арганізацыі гэтых раёнаў ад пагоні за раздутымі процантамі калектывізацыі, ЦК пропануе гэтым арганізацыям сконцэнтраваць увагу работнікаў на задачы палепшаньня арганізацыйна-будаўнічай работы калгасаў і умацаваньня раней за усё ільнаводчых і гародных калгасаў".

Кіраўнік школы, альбо гуртку павінен сканцэнтраваць увагу слухачоў на наступных асноўных задачах, якія здольны арганізацыйна і гаспадарча замацаваць нашы калгасы.

1. Абагульненне сродкаў вытворчасці.

Кіраўнік маочы пад рукамі статут сельска-гаспадарчай арцелі, павінен растворумачыць слухачам, што пры ўступленні ў калгас неабходна абагуліць ўсе асноўныя сродкі вытворчасці: зямлю, рабочую жывёлу (коняй), прадукцыйную жывёлу, высьвятліўшы

тут-жа, што і колькі калгасынік можа згодна статуту заставіць у сваім індывідуальным карыстаныні.

Адступленыне ад гэтага прыносіць ня мала школы гаспадарчаму стану калгасу, бо калгасынік заставіўшы у сваім індывідуальным карыстаныні 1,5—2 га зямлі, не абагуліўшы кароў (апрача аднэй), каня, фактычна застаецца аднаасобнікам і гэтакі „калгасынік“ удзяляе больш увагі сваёй гаспадарцы, чым калгаснай.

З гэтакім відам правага апартунізму у практыцы калгаснага будаўніцтва трэба рашуча пакончыць, трэба калгас ператварыць у сапраўдны калгас, як гэта прадугледжана статутам.

Арганізацыя працы ў калгасах:—Кіраўнік павінен грунтоўна і ўсебакова высьвятліць усе асноўныя прынцыпы, на аснове якіх павінна быць арганізавана праца ў калгасах. Здзельшчына, на аснове дасканалага уліку працы кожнага калгасыніка—асноўны прынцып у справе арганізацыі працы у калгасах, бо толькі гэта можа матар'яльна зацікавіць у працы кожнага калгасыніка і кожную калгасыніцу, падняць іх прадукцыйнасць у працы, падняць на належную вышыню працоўную дысцыпліну у членаў калгасу.

Кіраўнік павінен паказаць яскравыя прыклады сапраўднай зьдзельшчыны, пры якой практычна ажыццяўляецца лёзунг „хто больш і лепш працуе—той больш і атрымоўвае“ і фармальнай зьдзельшчыны, пры якой фактычна пануе „палка“ якая запісваецца усім калгасынікам, не залежна ад колькасці і якасці іх црапы, што азначае адсутнасць уліку працы калгасынікаў.

Пэўныя нормы выпрацоўкі, пералічаныя у праца-дні, якія ня радзей як кожныя 5 дзён запісваюцца ў працоўныя кніжкі калгасынікаў, пры уліку адначасова якасці працы калгасынікаў—гэта і значыцца сапраўдная зьдзельшчына.

Трэба азнаёміць слухачоў з нормамі выпрацоўкі на ўсе віды с-г работ у калгасах, паказаўшы пры гэтым жывымі прыкладамі, што гэтыя устаноўленыя нормы выпрацоўкі зьяўляюцца самымі мінімальными, што пры ўстаноўленыні норм выпрацоўкі на туую ці іншую работу трэба браць у аснову тыя нормы, якія выпрацоўваюць лепшыя перадавыя калгасынікі-ударнікі.

Б) Умелая расстаноўка сіл і максымальнае іх выкарыстоўваныне: Кіраўнік павінен паказаць, якое вялікае значэнне мае для гаспадарчага замацаваныя калгасаў рацыянальнае выкарыстоўваныне людзкіх, цягавай і тэхнічных сіл у калгасах: стварэныне сталых брыгад па ворыву, сяубе, касьбе, возцы гною, малацьбе, догляду за жывёлай і г. д., не дапушчаючы расфарміраваныня гэтых брыгад, маючи гэтыя брыгады, як сталыя адзінкі ў калгасе, гэта ў першую чаргу дысцыплінуе калгасынікаў і падымае іх прадукцыйнасць у працы. На жывых прыкладах кіраўнік павінен вылічыць, колькі школы прыносіць гаспадарчаму становішчу

калгасу
калгасы
прычын
церпіць
непатрэб
(у госьцы)

В) У
растлум
ныя мэт
выканан
што гэт
ўжывац
буксір,
цыпамі

Кіраў
ляліся с
сенажац
мэтады
рынцы.

Кіраў
вынікі а
гасынік-у
каванын
лодыра

Ясаб
і камсан
справе
і калгас
нікаў у

Г) А
паказац
што час
што яны
недаацэ
сталовы
цячых у
бязумоў
калгасы

3.

Кіраў
новамі І
з прыкл
калгасаў
справе.

калгасу той факт, што значная частка калгасынікаў, асабліва калгасыніц пастаянна ня выходзіць на працу па той ці іншай прычыне, альбо часта і бяз уважлівых прычын, колькі шкоды церпіць калгас ад дарэмнага прастою трактароў, малацілак, ад непатрэбнай і безкарыйснай паездкі калгасыніка куды небудзь (у госьці, на шлюб і г. д.).

В) Унядрэнные сацыялістычных мэтадаў: Кіраўнік павінен растлумачыць тое значэнне, якое набываюць новыя сацыялістычныя мэтады працы рабочых на фабрыках, заводах (датэрміновае выкананье і перавыкананье плянаў), даказаўшы пры гэтым, што гэтыя сацыялістычныя мэтады ў працы павінны шырока ўжыванца і ў калгасах. Сацспаборніцтва, ударніцтва, грамадзкі буксір, сустрэчныя пляны і інш. павінны быць асноўнымі прынцыпамі ў працы калгасаў.

Кіраўнік павінен на жывых прыкладах паказаць, як спраўляліся са сваімі задачамі ў час сяўбы (вяснявой, асеньняй) уборкі, сенажаці ў тыя калгасы, дзе ўжываліся гэтыя сацыялістычныя мэтады і якія вынікі ад таго, што ў калгасах працуець па стаўніцы.

Кіраўнік павінен прывесці практычныя прыклады з таго, якія вынікі ад ударнай працы для калгасу і для калгасынікаў (калгасынік-ударнік выпрацаваў столькі то працалзён, пры размеркаванні ураджаю атрымаў столькі то; а інш. калгасынікі, якія лодыра корчылі выпрацавалі столькі то і атрымалі столькі то).

Асаблівая ўвага павінна быць звернута на тое, што камуністы і камсамольцы павінны быць застрэльшчыкамі, ініцыятарамі у справе разгортання сацыялістычных мэтадаў у працы калгасаў і калгасынікаў—яны павінны весці за сабою ўсю масу калгасынікаў у гэтым напрамку.

Г) Арганізацыя культ-бытавых устаноў: Кіраўнік павінен паказаць, таксама карыстаючыся прыкладамі з калгаснага жыцця, што часта калгасыніцы ня выходзяць на работу з тae прычыны, што яны звязаны з малымі дзяцьмі і кухняй. У калгасах часта недаацэньяюць справы арганізацыі дзіцячых ясьляў, пляцовак, сталовак, нават адмаўляюцца адпускаць крупу, малако для дзіцячых устаноў. Адсутнасць у калгасах гэтакіх бытавых устаноў бязумоўна прыносяць шмат шкоды калгаснай гаспадарцы і самім калгасынікам.

3. Размеркаванье ўраджаю і калгасных даходаў.

Кіраўнік у першую чаргу павінен азнаёміць слухачоў з пастановамі НКЗему і Калгасцэнтру па гэтых пытаньнях; потым трэба з прыкладаў калгасаў выкрыць праваапартуністычную практыку калгасаў у гэтым пытаньні, скажэнні партыйнай лініі ў гэтай справе. Асабліва трэба выкрыць шкоднасць для гаспадарчага

становішча калгасу кулацкай ураўнілаўкі пры разъмяркаваньні ураджаю і калгасных даходаў. „Усе ў калгасе аднолькавыя калгаснікі—кака кулак—таму і ўраджай трэба дзяліць пароўну”. Лодары прагульшчыкі, шкоднікі якім гэты кулацкі лёзунг выгодны, зараз-жа яго падхапляюць і пачынаецца дзялёнка.

Кіраўнік павінен грунтоўна высьвятліць, да чаго прыводзіць гэтакая дзялёнка, сена па каровах, жыта, ячменя, бульбы і іншае па сем'ях, едаках і г. д. (падзеньне працдысцыпліны, прадукцыйнасьці працы, незацікаўленасць калгаснікаў у лепшай працы, нават да выходу з калгасу і на рэшце да гаспадарчага развалу калгасу).

Ураджай і ўсе калгасныя даходы павінны разъмяркоўвацца толькі па колькасці і якасці працы калгаснікаў па праца-днёх, затрачаных імі за ўесь год.

Тое самае трэба кіраўніку падкрэсліць і пры выдачы авансаў калгаснікам. Колькасць праца-дзён, якасць працы асноўны прынцып пры выдачы авансаў калгаснікам.

4. Выкананьне абавязкаў перад дзяржавай.

На гэтай задачы гаспадарчага замацаваньня калгасаў кіраўнік павінен застанавіцца асабліва і гэты момант асабліва выразна даказаць, бо ў гэтым пытаньні некаторыя кіраўнікі калгасаў, асабліва падаюцца кулацкай агітацыі. Паказаць зменшаныя лічбы ўраджаю, што ў калгасе быццам нічога няма, што калгасня можа выканаць пляны нарыхтовак зборжка, бульбы, сена і г. д.—асноўная мэта кулацкіх заправіл у калгасах, съядома жадаючых гаспадарча шкодзіць і дзяржаве і калгасу.

Кіраўнік павінен паказаць, што выкананьне і перавыкананьне ўсіх абавязкаў перад дзяржавай узмацняе дзяржаву якая ў сваю чаргу ўмацоўвае гаспадарчае становішча калгасу шляхам вырабу для калгасаў трактароў і іншых машын, водпуску калгасам доўгатэрміновага крэдыту, мінэральных угнаенняў і г. д.

Кіраўнік павінен на прыкладах паказаць слухачам, як у некаторых калгасах сёлета праводзілі кулацкую палітыку накіраваную на тое, каб з пачатку ствараць розныя фонды на корм жывёлы па нечувальных нормах, забясьпечвалі іншыя калгасныя патрэбы, а выкананьне плянаў нарыхтовак астаўлялі на апошнюю чаргу.

5. Павялічэньне таварнасьці калгаснай прадукцыі.

Тут перад кіраўніком стаіць задача растлумачыць, што сталае павялічэньне таварнасьці калгаснай прадукцыі здольна стала ўмацоўваць гаспадарчае становішча калгасаў, палепшыць матар'яльнае і культурнае становішча калгаснікаў. Трэба на прыкладах, якіх нямала ёсьць, паказаць шкоднасьць для гаспадарчага становішча калгасу імкненія ўсе спажываць у самым калгасе, не

даваць въ
масла, яй

З гэты
рашуча з
калгасаў.
капіталаў
ўсямерна
гаспадарч

Паказа
паслья въ
мэтай да
гаспадарч

Кіраўн
калгасу м
каў самы
калгасаў.

У спра
матар'яла
і павінны
становішч

7.

На пр
хачоў да
гасах, ад
церпіць. В
гасах, зън
ў калгаса
жывёлы,
мерапрые
Адсюль к
дацыі абя
прыклада

Устана
за карову
За ўсю к
верка і са
гаспадарч

Выходз
паказаць,

ркаваньні
авая кал-
пароўну".
выгодны,
рыводзіць
бы і іншае
радукты-
й працы,
а развалу
коўвацца
аца-днёх,
ы авансаў
асноўны
кіраўнік
выразна
калгасаў,
еншаныя
о калгас
ена і г. д.
адающих
кананьне
я ў сваю
и вырабу
доўгатэр-
у нека-
раваную
жывёлы
татрэбы,
о чаргу.
i.
о сталае
а стала
тар'яль-
прыкладах,
а стано-
гасе, не

даваць выхаду таварнай прадукцыі, разбазарваць мяса, молако, масла, яйкі і г. д.

З гэтымі спажывецкімі, рвацкімі імкненнямі ў калгасах трэба рашуча змагацца, бо яны вядуць да гаспадарчага разбурэння калгасаў. Тоё самае трэба адзначыць у адносінах да непадзельных капіталаў у калгасах. Гэтыя непадзельныя фонды калгасаў трэба ўсямерна павялічваць, бо яны зъяўляюцца асноўнай крыніцай гаспадарчага ўзмацнення калгасаў.

Паказаць, што пастанова аб разгортванні калгаснага гандлю пасля выкананья сель/гасп. абавязкаў перад дзяржавай, мае мэтай далейшы ўздым таварнасці калгасаў і будзе садзейнічаць гаспадарчаму ўмацаванню калгасаў.

6. Мабілізацыя ўнутраных рэсурсаў.

Кіраўнік на жывых прыкладах павінен паказаць, што ўнутры калгасу маюцца вялікія магчымасці мабілізацыі ўнутраных сродкаў самых калгасаў і калгаснікаў для гаспадарчага узмацнення калгасаў.

У справе ўкамплектавання ферм, у справе зборання ўціль-матар'ялаў, у справе мабілізацыі грошай самі калгаснікі могуць і павінны зрабіць шмат чаго дзеля таго, каб ўзмацніць гаспадарчае становішча сваіх калгасаў.

7. Барацьба з безгаспадарчасцю і абязылічай.

На прыкладах кіраўнік павінен паказаць і прыцягнуць слухачоў да гэтага, якія маюцца факты безгаспадарчасці ў калгасах, ад чаго гаспадарчае становішча калгасаў вельмі шмат церпіць. Барацьба з гэтымі фактамі безгаспадарчасці ў калгасах, зынішчэнне гэткіх фактаў ужо на многа ўзмацняе гаспадарку ў калгасаў. Уважлівия, беражлівия адносіны калгаснікаў да жывёлы, да інвэнтару, да ўсей калгаснай маемасці—важнейшае мерапрыемства ў справе гаспадарчага узмацнення калгасаў. Адсюль кіраўнік павінен перайсьці да пытаньня аб поўнай ліквідацыі абязылічкі ў калгасе, таксама карыстаючыся фактычнымі прыкладамі.

Устанаўленыне ў калгасах пэрсанальнай адказнасці за каня, за карову, за машыну, за калёсы, захоўванье пасяўных фондаў, за ўсю калгасную маёмасць, за даручаную работу, сталая пра-верка і самаправерка ў працы,—вось, што здольна арганізацыі на-гаспадарча ўмацаваць калгасы.

8. Узбуйненьне калгасаў.

Выходзячы з сучаснага стану калгаснага руху, кіраўнік павінен паказаць, што ў асноўнай сваёй масе калгасы ў БССР зъяўляюцца

дробнымі калгасамі, што надзвычайна навыгадна для гаспадарчага становішча калгасаў. Трэба на прыкладзе 2—3—4, дробных блізка ляжачых калгасаў даказаць, што гэтыя дробныя калгасы шмат выйграіб, калі-б яны злучыліся ў адзін буйны калгас. Што асабліва шкодна адбіваецца на гаспадарчым становішчы калгасу — гэта існаванье ў межах аднай вёскі 2—3 калгасаў.

„Асноўным размірам калгасаў павінна быць вёска-калгас“. — Сказана ў пастановах аб'яднанага Лістападаўскага Пленуму ЦК і ЦКК КП(б)Б. З гэтага і трэба зыходзіць. Узбуйненне калгасаў, зыходзячы пры гэтым выключна з гаспадарчай мэтазгоднасці, павінна значна садзейнічаць гаспадарчаму замацаванью калгасаў.

Кіраўнік, разбіраючы гэту тэму, павінен пры гэтым завострыць увагу слухачоў на тое, што узбуйненне калгасаў ні у якім разе не павінна праводзіцца шляхам адміністраўвання, шляхам вырашэння пытанья недзе у габінетах і канцэлярыях. Гэтак было-б шкодна. Шляхам шырокага абгаварэння гэтага пытанья самім калгасынікамі, на аснове іхняга добраахвотнага жаданья можа праводзіцца узбуйненне калгасаў. Падкрэсліць, што с|г. умацаванне калгасаў адзіны шлях да узбуйнення калгасаў.

9. Спэцыялізацыя калгасаў.

Кіраўнік павінен даказаць гаспадарчую мэтазгоднасць для калгасаў іх спэцыялізацыі у пэўным напрамку. Ня можа быць так званага „універсальнага“ калгасу. Калгас арганізаваўшыся павінен адразу прыняць пэўныя ухіл: калгас жывёлагадоўчы, сувінагадоўчы, садоваагародны і г. д. Ад гэтага інтэрэсы гаспадаркі у калгасе выйграюць шмат.

Кіраўнік павінен даказаць выгоднасць для калгасу пэўнай спэцыялізацыі: лепш падбіраць і развіваць пэўныя сродкі вытворчасці для жывёлагадоўчых, сувінагадоўчых, збожжавых, садоваагародніх і г. д. калгасаў, спэцыялізацыя ведаў і тэхнічных навыкаў калгасынікаў і спэцыялістаў. Адсюль павялічэнне інтэнсіўнасці гаспадаркі, рост прадукцыйнасці і таварнасці, што вядзе да яе гаспадарчага узмацавання.

10. Калгасныя кадры.

Кіраўнік павінен даць зразумець слухачам, што арганізацыйнае і гаспадарчае узмацаванне калгасаў ёсьць цэлая проблема гэтыя мерапрыемствы, каб праводзіць трэба мець пэўную кваліфікацыю ў будаўніцтве, калгаснай буйнай гаспадаркі. Гэтай кваліфікацыі ў сучасных калгасынікаў — ўчараашніх аднаасобнікаў, як-раз і няма. Падрыхтоўка кадраў, асабліва масавых калгасных кадраў (старшынь праўлення калгасаў, брыгадзіраў, паляводаў, ільнаводаў, садаводаў, сувінаводаў, ракункаводаў і г. д.) набывае вельмі

вялікае значенне, калі

Кіраўнік выкарыстоўвае часта у ка

юць ў якіх

Кіраўнік арганізацыя зумець усё быць куль

літычнае с масавай рабочай на такую краудным і буржуазны

укаранялісця Трэба яго жаўным ча

віў вышэй

сувязь сва

цыялістычн

усё "павінна

палітычнага

Тут кіра

чамасці ка

па чыстцы

увагу слуха

рацьбы суп

калгасаў — в

за калгаса

гаецца кула

кулак ў лет

„Забясьц

плян нарых

„Пляны

туніст і тым

упорнае зм

Часта ў

гасынікаў не

нэўраў і па

ніку церпіць

вялікае значэнне у справе арганізацыйна-гаспадарчага ўмаца-
ванья калгасаў.

Кіраўніку трэба сканцэнтраваць ўвагу слухачоў на пытаньні-
выкарыстоўваньня калгасных кадраў па прамому прызначэнню:
часта у калгасах добра падрыхтаванага сывінавода скарыстоўва-
юць ў якасці палявода і наадварот.

11. Культмасавая работа:

Кіраўнік павінен са ўсёй сілай зазначыць, што усю проблему
арганізацыйнага і гаспадарчага умацеванья калгасаў трэба ра-
зумець усім калгаснікам. Каб ўсё гэта зразумець, трэба
быць культурна і палітычна съядомым. Гэтакая культурная і па-
літычная съядомасць дасягаецца грунтоўнай і ўсебаковай культ-
масавай работай у калгасах. Трэба кожнага калгасніка падняць
на такую культурную і палітычную вышыню, каб ён стаў сап-
раўдным і съядомым членам калгасу, каб вытравіць з яго дробна-
буржуазныя, прыватна-уласніцкія думкі, настроі, тэндэнцыі, якія
укараняліся у ім дзесяткі год умовамі яго жыцця і яго працы.
Трэба яго стала выхоўваць у такім напрамку, каб ён стаў дзяр-
жаўным чалавекам, каб ён інтэрэсы усяе дзяржавы заўсёды ста-
віў вышэй сваіх асабістых інтэрэсаў, каб ён разумеў шчыльную
сувязь сваіх уласных інтэрэсаў і інтэрэсаў калгасу і ўсяго са-
цыялістычнага будаўніцтва. Даклад, гутарка, книга, газета, гурток
усё "павінна быць пушчана у ход дзеля падняцця культурынага
палітычнага ўзроўню калгаснікаў.

12. Агонь па кулацтве і апартуністах.

Тут кіраўніку трэба на прыкладах паказаць выпадкі засьме-
чанасці калгасаў кулацкім элемэнтамі і завострыць пытаньне
па чыстцы калгасаў ад іх. Асабліва кіраўніку трэба завострыць
увагу слухачоў на пытаньні, як цяпер кулацтва мяняе мэтады ба-
рацьбы супроты калгаснага будаўніцтва. Зрывы работу ўнутры
калгасаў—вось галоўная мэта кулакоў, як у калгасе, гэтак і па-
за калгасам. Гаспадарча паслабляць калгас—вось чаго дама-
гаеца кулак. „Ня трэба нам сілосу, сена сёлета хапае”— кажа
кулак ў летку дзеля таго, каб падарваць кармавую базу калгаса.

„Забяспечыць перш за ўсё свае патрэбы, а потым выканаем
плян нарыхтовак”—кажа кулак ў восені з гэтай самай мэтай.

„Пляны сяўбы, нарыхтовак не рэальны”—кажа правы апар-
туніст і тым самым дэзарганізуе масы, замест мабілізацыі іх на
упорнае змаганьне за выкананьне плянаў.

Часта ў калгасах, асабліва найбольш адсталая частка кал-
гаснікаў не разумеюць гэтых кулацкіх і праваапартуністычных ма-
нёўраў і падхапліваючы іх, крычыць „Праўда, што так“. У вы-
ніку церпіць гаспадарчае становішча калгасу.

Кіраўнік павінен завестрыць клясавую пільнасць слухачоў, Накіроўваючы яе ў бок вострага змагання з кулацтвам і яго агэнтурай—правымі і „левымі“ апартуністамі.

13. Нерэшце кіраўнік, падсумоўваючы ўсе асноўныя моманты па арганізацыйна-гаспадарчаму умацаванню калгасаў, павінен падкрэсліць, што толькі на гэтай аснове, на аснове організацыйна-гаспадарчага умацавання калгасаў, а не шляхам пагоні за дутымі процантамі калектывізацыі, будзе вырашана праблема суцэльнай калектывізацыі і ліквідацыі на яе аснове кулацтва, як клясы.

Апошні вывод павінен быць: ўсе сілы на арганізацыйнае і гаспадарчае умацаванье калгасаў.

ЛІТАРАТУРА:

1. Рэзалюцыя Лістападаўскага Пленума ЦК і ЦКК КП(б)Б аб арганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў—„Звязда“ ад 28|XI-31 г., „Звязда“—24|XI-31 г. перадавая.
2. М. Калмык Дзень вялікіх перамог—выданье ДВБ да дня „ураджаю і калектывізацыі“—стар. 12-27.
3. „Звязда“—20|XI-31 г.—артыкул—зьдзельшчыну ва ўсе га-ліны сельскай гаспадаркі.
4. „Звязда“—15|XI-31 г.—пастанова Бюро ЦК КП(б)Б аб ор-ганізацыйна-гаспадарчым умацаванні калгасаў.
5. „Правда“—ад 3|XII-31—аб арганіз.-гаспадарчым умацаванні калгасаў.
6. М. „Калмык—Сацыялістычны сектар сельскае гаспадаркі БССР“—выданье ДВБ.
7. С. Кудзінаў—„Адзін з лепшых“—выданье ДВБ.

Склад Калмык.

Рэдкалегія: Модэль (Адк. рэдактар), Улазаў, Гурэвіч,

Друк. Кір. Спраў СМК і ЭС БССР. Зак. № 827. Тыр. 7000. Галоўлітбум № 2050